

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

לפני כב' השופטת זהר דולב להמן

המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אורטל ליברזון ועו"ד שמעון אברגיל

נגד

הנאשם אילן בר לביא
ע"י ב"כ עוה"ד חן בן חיים

גזר דין

כתב האישום, הכרעת הדין והשתלשלות ההליך

1. כתב האישום המקורי הוגש ב-19.11.23. ב-30.1.24 הוצג הסדר טיעון, במסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן, הנאשם הודה בעובדותיו והורשע ב-**תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג**, לפי סעיפים 380 ו-382(ב)(1) ל-חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), **היזק לרכוש במזיד**, לפי סעיף 452 ל-חוק העונשין ו-**איומים**, לפי סעיף 192 ל-חוק העונשין – עבירות שבוצעו כלפי גבי מרגרט בר לביא (להלן: **המתלוננת**) – אשתו מזה 42 שנים. ההסדר לא כלל הסכמה עונשית, הנאשם הופנה לשירות המבחן והתיק נותב לשמיעת טיעונים לעונש ב-11.9.24 לפניי. במועד זה התבקשו תסקיר משלים וחוו"ד הממונה על עבודות השירות. משכך הדיון נדחה להשלמת טיעונים ב-30.12.24 ולמתן גזר דין.
2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה והורשע, ב-15.11.23, סמוך ל-15:30 ניטש ויכוח בין הנאשם למתלוננת, במהלכו נכנסה המתלוננת לחדרה וסגרה את הדלת. מיד לאחר מכן נכנס הנאשם לחדר ולקח שמיכה וכרית. בתגובה אמרה המתלוננת לנאשם "**טוב אם אתה רוצה ככה, אז תלך**". בהמשך, נטל הנאשם מראה שהיתה תלויה על קיר וניפץ אותה על הרצפה ובהמשך עקר דלת המקלחון. לאחר מכן, איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה ובחירותה באומרו שהוא יטפל בה אם לא תשתוק. המתלוננת השיבה "**באמת?**" ודחפה את הנאשם קלות בידה. בתגובה, דחף הנאשם את המתלוננת בשתי ידיו. כתוצאה מכך האחרונה נפלה לאחור וראשה נחבט ברצפה. למתלוננת נגרמה חבלה של ממש בראשה בדמות דימום תת דורלי (דימום מוחי). לאחר המתואר לעיל, ניקה הנאשם את שברי הזכוכית.
3. אמנם "**אי הרשעה אינה עונש**" ו-"**שאלת אי הרשעה היא שאלה עצמאית ונפרדת אשר נבחנת במחוזותינו בהתאם לתנאי הלכת כתב**" [רע"פ 3195/19 אגחי נ' מדינת ישראל (4.7.19)]. (ההדגשות במקור – זד"ל) – אולם מצאתי לנכון לדון בנושא זה לאחר קביעת המתחם וההתייחסות לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

קביעת מתחם העונש ההולם

4. הנאשם הורשע ב-3 עבירות אשר בוצעו באותו היום, כלפי אותה מתלוננת וקיימת ביניהן זיקה

עמוד 1 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

ומשכך מדובר באירוע אחד. בקביעת מתחם העונש ההולם, התחשבתי באמות המידה ואבני הבוחן, בהתאם לסעיף 40(א) ל-חוק העונשין שיפורטו להלן –

(א) כנטען על ידי ב"כ המאשימה **הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות** הם הגנה על שלמות הגוף, שלווה הנפש, הביטחון האישי, הכבוד ושלמות התא המשפחתי. על הצורך בהגנה על ערכים אלו עמדה הפסיקה לא אחת. עבירת **האימים** באה להגן נוסף גם על האוטונומיה של הפרט וב-**היזק לרכוש במזיד** נפגע גם הערך המוגן של הקניין, זכות חשובה המוגנת אף בחוק יסוד.

(ב) מקובלת עליו טענת המאשימה כי **מידת הפגיעה בערכים משמעותית**. אלימות במשפחה בכלל, ואלימות כלפי בת זוג בפרט, היא תופעה נפוצה ומכוערת שיש להוקיעה. לצד זאת, בהינתן שמדובר באירוע חד-פעמי, יחיד ונקודתי, אשר לא אפיין את המערכת הזוגית (כפי שיפורט בהמשך), לא מדובר בפגיעה שעוצמתה זהה לזו הנגרמת מתקיפה חוזרת של בת זוג לאורך שנים. על החומרה הטמונה בעבירות אלו

(ג) **בחינת מדיניות הענישה הנהוגה** מלמדת על קשת רחבה של ענישה, החל מענישה צופה פני עתיד וכלה במאסר מאחורי סורג ובריח לתקופות, שאורכן תלוי בתדירות, תכיפות ועוצמת האלימות ובנסיבות נוספות. בטיעונים לעונש הפנתה כל אחת מב"כ הצדדים לפסיקה התומכת בעמדתה ועליה הוספתי פסיקה. ברי כי כל מקרה לנסיבותיו ויש לאבחן את המקרים השונים לעניינו של הנאשם שלפניי, אם כי יש פסיקה ממנה ניתן לגזור אמת-מידה עונשית הולמת לעניינו, הכל כמפורט להלן –

(1) רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.21) – נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, בגדרו התקבל ערעור המאשימה. בגין הרשתתו, על פי הודאתו, בתקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות ותקיפת בת זוג הגורמת חבלה ממשית נקבע מתחם 6-24 חודשי מאסר בפועל. בית משפט השלום קבע כי המבקש השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם והורה, לא בלי היסוס, על ביטול הרשתתו. בית המשפט המחוזי קיבל ערעור המאשימה וקבע כי יש להרשיע חרף קיומו של סיכוי גבוה, כי ההרשעה תפגע בו, שכן חומרת מעשיו לא מאפשרת ביטולה. נקבע מתחם 12-22 חודשי מאסר והושתו 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בדחתו הבקשה, קבע כב' הש' קרא, בין היתר, כי הימנעות מהרשעה היא תוצאה חריגה השמורה למקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה לבין חומרת העבירה.

* בנסיבות המקרה, נקבע כי יש להשית עונשים המשקפים את האלימות המתמשכת והקשה בה נקט המבקש – בשונה מעניינו.

(2) רע"פ 7846/21 אגבאריה נ' מדינת ישראל (16.11.21) – נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור של מי שהורשע, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, ב-2 עבירות איומים וב-2 עבירות תקיפת בת זוג. באירוע אחד, חשד הנאשם שהמתלוננת בוגדת בו ואיים בפגיעה בגופה באומרו "**אם לא תעצרי עכשיו אני אהרוג אותך**" ולאחר מכן "**אם אהיה עצור דקה אחת**

עמוד 2 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

בגלל, תראי מה יהיה לך". באירוע אחר, בעודה בחודש ה-4 להריונה – משך בשערה לכיוון הרצפה, בעט בבטנה, בגבה, בפניה ומשך אותה פעם נוספת בשערה לכיוון השירותים. בהמשך, איים עליה שאם לא תסתום את הפה, ידקור אותה. נקבע מתחם 8–12 חודשי מאסר. על מי שהודה ושלחובתו עבר פלילי בגינו ריצה בעבר מאסר, שגרם להמשכות ההליכים – הושתו 8 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו ו-6 חודשי מאסר מותנה.

* דומה שלא יכולה להיות מחלוקת כי קיים שוני בריבוי האירועים, בחומרת המעשים, בנסיבות ביצוע העבירות ובנסיבות האישיות החמורות מאלו שלפניי.

(3) רע"פ 547/21 סיטניק נ' מדינת ישראל (17.3.21) (להלן: ענין סיטניק), אליו הפנתה ב"כ המאשימה – נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור. בגין הרשעתה בתקיפה שגרמה חבלה של ממש לבן זוג (שרטה אותו ביד במהלך מריבה על מצבם הכלכלי) נקבע מתחם הנע ממאסר מותנה עד 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות. הושתו מאסר מותנה ועונשים נלווים. הבקשה לביטול הרשעה נדחתה מאחר שלא נגרם לנאשמת נזק קונקרטי ומוחשי מהותרת ההרשעה על כנה.

* נסיבות האירוע ב-ענין סיטניק חמורות פחות מאלו שלפניי, הן מבחינת משך האירוע והן מבחינת הנזק שנגרם ומשכך המתחם בעניינו חמור מזה שנקבע ב-ענין סיטניק. לצד זאת, קיים שוני גם בנסיבות האישיות.

(4) רע"פ 538/21 פלוני נגד מדינת ישראל (4.2.21) – נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק הדין במסגרתו התקבל ערעור המדינה. בגין הרשעתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג, תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבתם ואיומים על שתיהן הושתו 18 חודשי מבחן, 180 שעות של"צ ומאסרים מותנים, תוך חריגה לקולה בהתחשב בהמלצת שירות המבחן, סיכויי שיקום גבוהים, נטילת אחריות ועבר נקי. בקבלו ערעור המדינה, קבע בית המשפט המחוזי, כי נוכח החומרה הרבה שבמעשיו והצורך בענישה שתבטא מסר חד וברור כי יש להוקיע אלימות במשפחה – יש להחמיר בעונש. אולם בשים לב לכלל שאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין – הושתו 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בוטל צו השלי"צ ויתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

* גם כאן מדובר באירוע שנסיבותיו חמורות מאלו שלפניי, בין היתר בהינתן ריבוי הקורבנות.

(5) ע"פ (מחוזי-ב"ש) 5051-06-22 כהן נ' מדינת ישראל (6.7.22) - בעקבות חזרת המערער מערעורו על הכרעת הדין, נמחק הערעור על ת"פ (שלום-ב"ש) 10156-05-21 מדינת ישראל נ' כהן (23.5.22), אליו הפנתה ב"כ המאשימה (להלן: ענין כהן). בעבירות איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש (המטומות על צווארה שנגרמו מחניקה) – נקבע מתחם 12–30 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הושתו 22 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים ופיצוי.

* עניינו של הנאשם שלפניי שונה בתכלית מ-ענין כהן – ראשית, נסיבות האירוע חמורות יותר, שכן שם במהלך ויכוח בין בני הזוג אחז הנאשם בחוזקה בצוואר בת הזוג וחנק

עמוד 3 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

אותה. משלא הצליחה לנשום שרטה בת הזוג את הנאשם בצווארו על מנת להשתחרר מאחיזתו. מיד ובסמוך לכך, נטלה סכין כדי להרחיק את הנאשם ואף שרטה אותו בידו. הנאשם איים עליה "אני אהרוג אותך את תהיי שירה איסקוב הבאה". בנוסף, קיים שוני בנסיבות האישיות, שכן ב-ענין כהן דובר במי שלחובתו עבר פלילי, לרבות באלימות כלפי אותה נפגעת עבירה ואשר ביצע את העבירות בעת ניהול הליך בבית משפט קהילתי. שם גם דובר במי שלא הודה ולא נטל אחריות.

6) ע"פ (מחוזי-מרכז) 17465-12-21 פרברוב נ' מדינת ישראל (20.2.22) – נדחה ערעור על גזר הדין ב-ת"פ 72801-12-19 מדינת ישראל נ' פרברוב (10.11.21), אליו הפנתה ב"כ המאשימה (להלן: ענין פרברוב). בדחיית הערעור אושר מתחם 15–30 ו-22 חודשי מאסר, שהושתו על מי שבמסגרת הסדר טיעון, הודה בכתב אישום מתוקן, ב-2 עבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג ואיומים, בשני אישומים נפרדים.
* גם ענין פרברוב חמור מזה שלפניי, הן מבחינת ריבוי האירועים וכמות העבירות והן מבחינת הנסיבות האישיות וההליך הטיפולי.

7) ע"פ (מחוזי-ב"ש) 2455-09-11 פלוראה נ' מדינת ישראל (7.12.11) (להלן: ענין פלוראה), אליו הפנתה ב"כ הנאשם – בוטלה הרשעה בתקיפה שגרמה לחבלה של ממש לבת זוג, איומים ותקיפת בת זוג, בגין 2 אירועי אלימות, במסגרתם הכה את אשתו ואיים עליה, כשבאחד מהם השליך לעברה טלפון נייד, שגרם לה לחבלות, אשר כללו כאבים, נפחות במצח, שטף דם וחבלה בגשר האף. שירות המבחן התייחס בתסקירו לכך שהותרת ההרשעה יכולה לגרום לנזק קונקרטי בהיבט התעסוקתי. בית המשפט התחשב גם בעמדת אשתו, הקשר החיובי בין בני הזוג והרצון לשקם את הקשר, החשש כי "הרשעה עשויה למוטט ולפגוע בהליך השיקומי שהמערער עבר", כן "עלולה להכשילו בקידום תעסוקתי" וכפועל יוצא "עלולה להרשעה לפגוע קשות בקשרי המשפחה, ביחסים בין המתלוננת והמערער". נקבע כי "אין ספק שקיים אינטרס ציבורי בהוקעת מעשי אלימות במשפחה ואולם בד בבד קיים אינטרס לציבור, לא פחות חשוב, בשיקום המערער ומשפחתו".
* קיים דמיון בין המקרים הן מבחינת המעשים והן מבחינת הנסיבות האישיות, לרבות המלצת שירות המבחן ועמדת המתלוננת.

8) ת"פ (שלום-אשק) 51415-05-21 מדינת ישראל נ' מויאל (15.2.22) (להלן: ענין מויאל), אליו הפנתה ב"כ הנאשם – בוטלה הרשעה בעבירות היזק לרכוש במזיד והטרדה באמצעות מתקן בזק. מדובר היה במי שתוך הפרת צו בית משפט, אשר אסר עליו להתקרב אל המתלוננת, עמה היה בהליך גירושין, ואל ביתה, על רקע ויכוח בין בני הזוג, בשל כוונת המתלוננת לנסוע עם ילדיהם לבית הוריה בתל-אביב ולאחר ששלח אליה הודעות קוליות רבות והטרדה בטלפון – הגיע לבית המתלוננת ופגע במזיד ברכבה. לאחר שבית המשפט שוכנע כי הותרת ההרשעה תגרום נזק קונקרטי וממשי ותפגע בפרנסתו ובכך גם בפרנסת ילדיו הקטינים.
* האירוע חמור פחות מזה שלפניי ואין בפסק הדין כדי לחייב ואף לא להנחות.

עמוד 4 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 23-11-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

- (ד) בפסיקה עוברת כחוט השני חשיבות **נסיבות הקשורות בביצוע העבירות**. אין דין תקיפה חד-פעמית כדין אלימות מתמשכת, אין דין עבירת אלימות אחת כדין אלימות שלצידה עבירות נוספות, ואין דין תקיפה סתם כדין תקיפה שגרמה לחבלות, ובמסגרת זו יש גם לתת את הדעת לכמות, היקף ועוצמת החבלות. בהינתן האמור, בעניינו, התחשבות בנסיבות הבאות, בהתאם לסעיף 40ט ל-חוק העונשין –
- (1) **הנאשם הוא המבצע העיקרי של העבירות**. נתתי דעתי גם לחלקה של המתלוננת, אשר דחפה קלות את הנאשם לאחר שאיים עלי ולכך שקודם לכן אמרה לו ללכת במהלך ויכוח ביניהם, לאחר שנכס לחדר וסגרה את הדלת. אלו לא מפחיתים חומרת מעשיו.
- (2) **מדובר באירוע ספונטני ולא מתוכנן ומקובלת עלי טענת ב"כ הנאשם**, כי כאשר הנאשם דחף את המתלוננת הוא לא התכוון לגרום לנזק שגרם ואכן האירוע הוא לא "המקרה הקלאסי" של אירוע תקיפת בת זוג.
- (3) **הנזק שנגרם מביצוע העבירות חמור ומשמעותי**. גם אם כטענת ב"כ הנאשם הדימום התת דורלי (דימום מוחי) שנגרם למתלוננת "אותו שטף כבר חלף בזרם הדם" – אין להקל בו ראש ולא ניתן להתעלם גם מהשבר של המראה. בנוסף, נקל לשער את עוצמת הפחד והבושה שהיו מנת חלקה של המתלוננת, כאשר "לצד הנזק הפיזי אשר נגרם לקרבנות העבירה, עבירות מעין אלו פוגעות בתחושת הביטחון של בני המשפחה; הן מבוצעות בהיחבא ומקשות על גילויין והענשת העבריינין"; "... [סעיף 12 להחלטה ברע"פ 6979/22 דודקה נ' מדינת ישראל (30.10.22) (להלן: ענין דודקה)].
- (4) **מעשי הנאשם הם בעלי פוטנציאל נזק משמעותי וגבוה** – לא אחת עדים אנו לתוצאות הקשות, פיזית ונפשית, של עבירות אלימות במשפחה, אשר לצערנו באופן שכיח מדי מסתיימות בנזקים חמורים יותר בגוף ובנפש ואף חלילה באבדן חיים, שכן עבירות אלימות במשפחה "עלולות להסלים במהרה לכדי תוצאה טראגית של ממש, כפי שארע לא פעם" [ראו סעיף 12 להחלטה ב-ענין דודקה].
- (5) **הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה**, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן הן ויכוח בין הנאשם למתלוננת, כשהאחרונה הלכה לחדרה וסגרה את הדלת. במהלך דין ודברים ביניהם שבר מראה ובהמשך, לאחר שאיים עליה כי יבולע לה אם לא תפסיק לדבר, דחפה המתלוננת את הנאשם קלות והוא בתגובה דחף אותה בשתי ידיו, דבר שהוביל לנפילתה ולחבלה שנגרמה. שירות המבחן ציין כי לבני הזוג היו בעיות במערכת היחסים ולאורך השנים תדירות הוויכוחים ביניהם עלתה. בין היתר צוין כי הסיבות שהביאו את הנאשם להתנהגות זו נעוצות בילדותו הקשה, במסגרתה היה קורבן לאלימות פיזית קשה וממושכת מצד אביו, כפי שיפורט בהמשך.
5. הנאשם הורשע ב-3 עבירות המהווה אירוע אחד. בהתחשב בכל המתואר לעיל, **מתחם העונש**

עמוד 5 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

ההולם נע ממספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות עד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, הכוללת מאסרים מותנים ועיצומים כספיים. בהתאם להוראות סעיף 40ח' ל-חוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס שומה על בית המשפט לבחון היכולת הכלכלית של הנאשם, שכן לא הרי פלוני כאלמוני. מטעם ההגנה לא הוגשו אסמכתאות המעידות על מצב כלכלי קשה או גבולי. לפיכך מתחם הקנס 1,000 ₪–5,000 ₪.

שיקולי שיקום, חריגה מהמתחם ונסיבות אישיות

6. הבחינה אם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, בהתאם לסעיף 40 ד ל-חוק העונשין, לפיו משבית המשפט "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם" כרוכה בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40א ל-חוק העונשין, כפי שאלו עלו מטענות ב"כ הצדדים, תסקירי שירות המבחן נושאי תאריכים 23.7.24, 2.9.24 ו-10.11.24, חוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 30.12.24 ודברי הנאשם עצמו, הכל כמפורט להלן –

(א) נסיבות חייו של הנאשם – נאשם כי בן 68 נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאים 32–40. נולד בקיבוץ חצרים וגדל בבאר 7 עם משפחתו עד גיל 18, אז עברה המשפחה למושב גיאה. בגיל 27 התחתן עם בת דודתו, המתלוננת. בנם הבכור מתגורר ביוון מזה כעשר שנים, לחובתו עבר פלילי וריצה מאסר בגין עבירת נשק. תיאר קשר קרוב לילדיו ובפרט לבנו האמצעי, אשר שימש כמפקח. מערכת היחסים בין בני הזוג אופיינה בתמיכה הדדית ואהבה, הגם שבמצבי קונפליקט נהג להרים את הקול ולבטא אמירות פוגעניות ומשפילות.

(ב) נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע העבירות – השני מבין 3 ילדים בגילים 54–70. הוריו כבני 90, סיפקו צרכיו הפיזיים הבסיסיים, אך התקשו לתת מענה ריגשי עבורו. ספג אלימות פיזית קשה ומתמשכת מצד אביו עד שנות ההתבגרות המאוחרת. מהתסקיר מיום 10.11.24 עלה כי אמו התמודדה עם מחלה קשה וב-10.11.24 נפטרה. לדבריו, חלה החמרה ועלייה בתדירות הויכוחים בין בני הזוג, אשר אף פנו מספר פעמים לטיפול זוגי, לראשונה לפני כעשור, חשו שקיבלו כלים להתנהלות טובה יותר במצבי קונפליקט וכלים להרגעת עצמית. נמנעו ממעקב עליו המליץ המטפל בשל תפיסה שגויה של הנאשם, כי מסוגלים להתמודד בכוחות עצמם. לאחר האירוע הבין את הבעייתיות וכבר בראשית הדרך מסר שמעוניין חשוב לטיפול זוגי בהקדם האפשרי, כפי שאירע בפועל.

(ג) לימודים, שירות צבאי, תעסוקה ותרומה לחברה – סיים 10 שנות לימוד. בשל בעיות במשפחה עזב את הלימודים בגיל 16 ועבר למגורים עצמאיים. בגיל 18 התגייס לצבא, שירת שירות צבאי מלא בצנחנים. כ-5 שנים עבד כחקלאי במושב. כ-7 שנים עבד במוסד, שהה לסירוגין בארץ ובחו"ל לצורכי עבודה. לאחר מכן עבד מספר שנים במג"ב, כרכז ביטחון במושב ובמקביל פתח מוסד לאופנועים, שם עבד כעשור. בהמשך עבד כמנכ"ל וסמנכ"ל בחברות שונות ובגיל 60 יצא לפנסיה. מאז עובד לסירוגין בעבודות לשם תעסוקה ועניין, בין השאר בתחום האופנועים, תפעול המשק שבבעלותו ובמסגריית בנו. עובר למעצרו היה חבר בכיתת הכוונות במושב, אך עם מעצרו נאלץ להפקיד את נשקו.

עמוד 6 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

(ד) הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו – הנאשם כבן 68 ומטבע הדברים השתת מאסר, בין בפועל ובין לריצוי בעבודות שירות, תפגע בנאשם מעבר לפגיעה של ענישה זו בנאשמים אחרים נעדרי עבר פלילי.

(ה) עמדת המתלוננת והפגיעה של העונש במשפחת הנאשם – בעבירות אלימות במשפחה יש חשיבות רבה לעמדת המתלוננת, היא קורבן העבירה והיא זו שחייה נקשרו בנאשם. לענין זה יפה קביעת כב' הש' אינפלד בסעיפים 46–49 ב-ת"פ (מחוזי-ב"ש) 11-09-30590 מדינת ישראל נ' אבו עסל (17.6.12) (ההדגשות במקור – זד"ל):

46. "יש משקל של ממש לעמדת המתלוננת. היא זו שנפגעה, היא זו שעומדת בסיכון..."
47. המתלוננת מבינה היטב את הסכנה בו תהיה נתונה, אין מדובר בילדה קטנה אלא אישה בוגרת ואם לילדים, שיש לכבד את דעתה. המתלוננת מבקשת ליטול את הסיכון הזה, שכן להערכתה זוהי טובתה. הגנה על הציבור והגנה על המתלוננת, הן מטרה לגיטימית במטרות הענישה. אך אין הן מטרות יחידות.
48. המחוקק והפסיקה הרימו בשנים האחרונות את מעמדם של נפגעי עבירה, ונדרש מהתביעה ובתי המשפט להתחשב בעמדתם. עקרון זה אינו פועל אך ורק לחומרה, אף עמדה מקלה ומקבלת חייבת לקבל ביטוי ומשקל.
49. מאידך גיסא, לא נכון להפריז במשקל עמדתה של המתלוננת. חובה על בית המשפט להטיל עונש ההולם את העבירה. אין בית המשפט יכול להתנער מאחריות חברתית זו, אך בשל בקשתה של בת זוגו של הנאשם, לפיכך, יש ליתן לעמדתה המקלה משקל, מסוים, אך לא מכריע, אשר יפחית במעט מהעונש שיוטל על הנאשם בסופו של דבר. אולם, נוכח חומרת המעשה, אין מדובר בהפחתה גדולה מאוד."

המתלוננת כבת 65, עובדת כמנהלת כספים במשרד עורכי דין. תיארה את הנאשם כאדם חיובי, שהצליח להתקדם וליצור בחייו, על אף עברו המורכב. האמינה כי היבטים שליליים בהתנהגותו נבעו מילדותו הקשה וכי קשר חיובי אתה יסייע לו להתגבר על חלקיו הפגועים ולהימנע מפגיעה בה. לאחר האירוע מבינה כי הנאשם זקוק לטיפול משמעותי. לדבריה, לפני האירוע לא פעל באלימות פיזית, אלא באלימות מילולית והשפלה. לצד זאת מסרה כי לרוב התנהלה באופן אוהב, מתוך הערצה כלפיה, בפרט מול אחרים, אך באופן פתאומי היו חלים שינויים במצב רוחו, שהתבטאו בהשפלה ועלבון כלפיה. בטיפולים עלה הקושי של הנאשם להבין הצורך בנפרדות, רצונו להתמסרות טוטאלית מצידה וקשייו לקבל צרכיה בנפרד ממנו. הסכים ללכת לטיפול רק כשהביעה רצון להיפרד, מחשש וחרדה. תחילה שיתפה בתחושות פחד מהנאשם, מצוקה רגשית ותחושות אבל על אובדן הזוגיות. בהמשך מסרה שלתחושתה הנאשם השתנה, למד לכבד גבולות שהציבה והפסיקה לחשוש מפניו. ביקשה להסיר המגבלות על מנת שיוכלו לשוב לקשר זוגי באופן הדרגתי. שירות המבחן התרשם שמדובר באישה חזקה ועצמאית, אשר לצד הכרה בהיבטים החיוביים, זיהתה היבטים פוגעניים, מסוגלת לבחון הקשר על כלל חלקיו, מעוניינת בהמשך הקשר, תוך הבנה בצורך בטיפול למניעת פגיעה חוזרת. חזרו לקשר בהדרגה, תחילה ללא מגורים משותפים. לדבריה, כיום קשוב לצרכיה ולוקח אחריות על התנהלותו. הביעה תודה על הטיפול שהנאשם עבר ותסכול

עמוד 7 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

מכך שלא עבר טיפול דומה בעבר, שלהבנתה היה יכול למנוע ההסלמה באירוע. הביעה רצונה בטיפול זוגי כדי לחזק ולבסס תהליך החזרה לקשר.

(1) נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו – הנאשם הודה ונטל אחריות מלאה על מעשיו מיד בסמוך לאחר ביצוע העבירות. בהמשך שב והודה בבית המשפט בשלב מוקדם של ההליך, למעשה בהזדמנות הראשונה. שירות המבחן התייחס אף הוא לכך שהנאשם מודה ולוקח אחריות מלאה על מעשיו, מבין שמעשיו היו פסולים, הביע צער, חרטה ובושה. הנאשם הביע אמפטיה למתלוננת ושירות המבחן התרשם כי אני אשן מסוגל לערוך בחינה באשר להתנהלותו וכשלו ואת הצורך הטיפולי. לבסוף, בדברי הנאשם בבית המשפט ביום 11.9.24, שב והודה והביע חרטה. מפאת חשיבותם אביא חלק מדבריו –

"אני מאוד מתרגש. אני מאוד מצטער על מה שקרה, אני קורא לזה מקרה ולא אירוע כי אירוע זה דבר מכובד. אבל זה מקרה ובטח שלא התכוונתי לתוצאה הזו. ולראיה גם אחרי זה שאלתי אותה אם היא צריכה טיפול, אם היא צריכה רופא שאני אביא לה, היא אמרה לי שלא כל הלילה שהייתי איתה בבית כל שעה עגולה הגעתי לראות שהכול בסדר עד שהיא נסעה בבוקר לטיפול... זה היה משהו חריג מאוד. לא הייתה לי שום כוונה למקרה הזה. לקחתי אחריות מלאה. לא הצבעתי על אשתי ולא האשמתתי אותה בשום דבר, הודיתי בכל כתב האישום המתוקן, ידעתי שלא הייתי בסדר.

על דברים דומים חזר ב-30.12.24 ואמר "אני חוזר ומתנצל על מה שקרה. אני רוצה להגיד שזה לא היה מכוון. עברתי תהליך ארוך וקשה ועם הבנה שלא הייתי בסדר".

(2) ואכן הנאשם ערך מאמצים לחזור למוטב – כבר בתחילת הדרך, עוד בטרם החל הטיפול במסגרת שירות המבחן, הנאשם פנה לאפיק טיפולי פרטי, השקיע בו זמן ומשאבים, שיתף פעולה באופן מלא, בפתחות ונתרם ממנו, כעולה מהמידע שמסר המטפל לשירות המבחן. הטיפול הפרטי הופסק לאחר שהנאשם שולב בטיפול בבית נועם ועל מנת למנוע כפל טיפולים. הטיפול בבית נועם החל ב-19.5.24 במרכז ערב בבית נועם, שכלל טיפול קבוצתי ופרטני. מגורמי הטיפול נמסר שהנאשם שיתף פעולה עם ההליך הטיפולי, גילה מוטיבציה, רצון ללמוד להתנהל באופן אדפטיבי ולהתרשמותם הנאשם מודע לחשיבות הטיפול והביע נכונות להיעזר בו.

ב-4.9.24, בועדת חציון, צוין כי גורמי הטיפול התרשמו מה אדם דעתן, משכיל, הישגי, בעל חווית הצלחה במישור חייו, נבון, בעל רצון לעבור הליך טיפולי לצד צורך בשליטה בתחומי חייו. הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי, הביע חרטה על האלימות של נקט, עבר הליך התבוננות פנימית. גורמי הטיפול ציינו כי קשייו של הנאשם טעמו השלב הטיפולי בוא נמצא, כי ניכר שהוא מגויס להליך ועורך מאמצים ליישם את הכלים אותם רכש. הנאשם השר הוא מבין את הצורך הטיפולי גם בעתיד עתיד לשם תחזוקה ט הקשר והמשך יישום הכלים שרכש.

בתסקירו האחרון מיום 10.11.24, כן שירות המבחן כי הנאשם עתיד היה לסיים את ההליך הטיפולי בבית נועם ב-17.11.24. גורמי הטיפול דיווחו שהנאשם הקפיד לשתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי, קשיים בחשיפה פגיעות, רכש כלים להתמודדות עם דפוסי.

עמוד 8 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

הנאשם הקפיד להגיע באופן רציף לטיפולים, לרבות שעות ספורות לאחר שאמו נפטרה ואף במהלך הישיבה, משום שראה בקשר הטיפולי כלי משמעותי, אשר סייע לו בהתמודדות עם המצוקה שחווה. להתרשמות גורמי הטיפול הנאשם התמסר באופן מלא לטיפול, מחוייב לשינוי דפוסים משכך המליצו על שילוב או בקבוצת הבוגרים שעתידה הייתה להיפתח במהלך חודש דצמבר 2024, לצד טיפול זוגי. בדבריו לעונש, מסר הנאשם בנוגע לטיפול את הדברים הבאים:

"לא התנגדתי בדרך לשום טיפול שהציעו לי עשיתי זאת מידיעה שאני צריך. הטיפול שאני נמצא בו הוא מצוין. בטיפול עצמו הרבה מאוד דברים שלא הכרתי אני לומד שם. וזה בטוח יעזור לי בהמשך הדרך".

(ח) הנוקמים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירות – הנאשם היה עצור כשבוע ותיאר זאת כחוויה קשה רגשית ומנטלית. לאלו יש להוסיף את הקושי הרגשי שחווה שבני משפחתו ראו אותו הזו והחשש מפני השלכת המעצר על דימויו בעיניהם. הנאשם שהה בתנאים מגבילים תקופה משמעותית, תחילה במעצר בית מלא ולאחר מכן בתנאי מעצר בית לילי. במהלך שהותו במעצר הבית חש שהיווה מעמסה על בני משפחתו שפיקחו עליו. בדבריו לעונש, הנאשם בכה ואמר **"עברתי 9 חודשים של סיוט שזה פגע במשפחה שלי ובילדים שלי"**.

(ט) חלופה הזמן מביצוע העבירות – ממועד ביצוע העבירה חלפו כ-שנה ושני חודשים. כתב האישום הוגש ב-19.11.23, 4 ימים לאחר ביצוע העבירה. כחודשיים וחצי לאחר מכן, ב-30.1.24 הוצג הטיעון. הטיעונים לעונש נשמעו ב-11.9.24 והשלמתם ב-30.12.24. לאורך כל התקופה הנאשם לא הפר את תנאי מעצרו.

(י) הנאשם נעדר כל עבר פלילי.

7. כאמור לעיל, המחוקק קבע בסעיף 40 ד-ל-חוק העונשין כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם אם **"מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"**. אין חולק כי הנאשם עבר הליך טיפול ושיקום משמעותיים, כמפורט לעיל, המצדיקים חריגה משיקולי שיקום. הנאשם נרתם להליך טיפול משמעותי, התמיד בו חרף גילו, נתרם ממנו והביע נכונות להמשיך בהליך טיפולי, בו החל ובפרט בטיפול הזוגי. שירות המבחן התרשם מהפחתה ברמת הסיכון להישנות התנהלות עוברת חוק עוד בתסקירו מיום 23.7.24 ומאז מטבע הדברים סיכון זה פחת. לימים הוסרו כל התנאים המגבילים ובני הזוג חזרו לקשר זוגי בהדרגה והשניים אף מעוניינים להמשיך בקשר ובהליך טיפולי, לרבות טיפול זוגי. מתן אפשרות לנאשם להמשיך בהליך הטיפולי יכולה לא רק לסייע לבני הזוג ולהפחית עוד את הסיכון, אלא אף לקדם את האינטרס של הציבור, כפי שקבע כב' הש' סולברג בסעיף 10 לפסק דינו ב-ע"פ 7353/18 חדד נ' מדינת ישראל (1.5.19) (ההדגשה לא במקור - זד"ל) –

"מצב דברים שבו עברייני נרתם כולו לשיקום, עושה כל שלא ידו כדי לחזור למוטב, ומצוי בעיצומה של חזרה לדרך הישר - עשוי להצדיק הקלה בעונשו, או למצער התאמתו, כך שהעונש שבו ישא לא יפגום במאמצי השיקום, ובתוצאותיהם המוכחות. בכך יקודם אינטרס הציבור, בשבם של בני החברה שסטו מן הדרך לתפקוד חיובי ומיטיב."

עמוד 9 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

אכן, לא בכל המקרים יפה הבכורה להלימה ולהרתעה; לעתים ראוי לשיקולי השיקום לתפוס את הבכורה"

8. לכל אלו יש להוסיף, שבית המשפט העליון הבהיר, כי סעיף 40ד ל-חוק העונשין יכול להיות מיושם לא רק בעבירות קלות, אך "בעבירות עם חומרה יתרה ההתחשבות בשיקול השיקומי תיעשה רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שביהמ"ש שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם" [ע"פ 8068/21 מרם נ' מדינת ישראל (4.4.22)]; ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18); ע"פ 779/15 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.15)].

סוגיית ביטול הרשעה

9. כאמור לעיל, הרשעה אינה עונש וביטולה הוא שאלה עצמאית ונפרדת הנבחנת בהתאם לתנאים שנקבעו בסעיף 7 לפסק דינה של כב' הש' דורנר ב-ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל (21.8.97) (להלן: הלכת כתב). הימנעות מהרשעה אפשרית בהתקיים שני תנאים מצטברים "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" (כל ההדגשות לא במקור - זד"ל).

10. אכן כטענת ב"כ הנאשם, קיימים מקרים בהם בתי המשפט ביטלו הרשעה גם מבלי להוכיח נזק קונקרטי. בעניינו אין מקור להורות על ביטול הרשעה בהעדר ראיה כלשהי לנזק שעלול להיגרם לנאשם מהרשעתו. לא די בחשש שהביע הנאשם מכך שהרשעתו תפגע בעתיד ילדיו ושילובם בתעסוקה בתחומים ביטחוניים. שירות המבחן ציין בתסקירו מיום 2.9.24, כי על אף שהרשעה לא תהווה מגבלה עבורו בהיבט התעסוקתי (בהינתן שמדובר במי שפרש לגמלאות ואז עוסק בעיסוקים שונים בעיקר מתוך עניין), הרשעה עשויה לפגוע רגשית בדימויו העצמי ובתפיסת העצמית החיובית והמתפקדת. לא די באלו כדי להצדיק ביטול ההרשעה, קל וחומר בהתחשב בעבירות עליהן נותן את הדין ובחומרת האירוע, עליהם עמדתי לעיל – חומרה המובילה למסקנה כי לא ניתן במקרה זה לוותר על ההרשעה. בהקשר זה אין לי אלא להפנות לקביעת כב' הש' עדן בסעיף 8 לפסק דינו בעפ"ג (מחוזי-ב"ש) 38423-01-23 מדינת ישראל נ' בן סימון (14.6.23), בנוגע למי שלא עמדה בתנאי הלכת כתב (בעבירות שונות מאלו שלפני) –

"אי ההרשעה הינה חריג בהתקיים הנסיבות המיוחדות והחריגות אשר נקבעו בפסיקה. ההרשעה מגשימה את ערך השיוויון ומונעת הפלייה... להרשעה היבט הרתעתי, ומשקלו של שיקול זה צריך להיבחן בנסיבות המקרה המסוים, עת נבחנת שאלת ההרשעה. ההרשעה מבטאת את האינטרס הציבורי המגולם בהליך הפלילי להוקעת המעשה ולהעמידו בגדר המעשים הפסולים, ולהרשעה חשיבות גם ביחס לעקרון השוויון".

11. עולה מהמקובץ, כי לא מתקיימים שני התנאים אשר נקבעו ב-הלכת כתב ומשכך אין מקום להורות על ביטול הרשעת הנאשם.

סוף דבר

12. במסגרת גזר הדין נתתי דעתי לצורך בהרתעה אישית ובהרתעת הרבים, בהתאם לסעיפים 140 ו-

עמוד 10 מתוך 12

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

140 ל-חוק העונשין וחרף אלו מצאתי שיש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם לפי הוראות סעיף 140 ל-חוק העונשין. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר תוקן באופן משמעותי. הנאשם הודה בביצוע העבירות והביע חרטה מתחילת הדרך. הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הפנים הפסול שבהם, הביע נזקקות טיפולית, התגייס לטיפול ממושך, שנשא פירות. גורמי הטיפול השונים מסרו כי הנאשם נתרם להליכי הטיפול ונרתם מהם. שירות המבחן התרשם מרמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות אלימה, רמת סיכון שתצטמצם עוד במסגרת המשך הטיפול בבית נועם במסגרת הבוגרים והטיפול הזוגי. המתלוננת כבר לא חוששת מפני הנאשם, רואה את השינוי שחל בהתנהגותו ונכונה לשוב לחיים משותפים עמו. מאסרו של הנאשם, ולו בעבודות שירות, יפגע בו ובמשפחתו. נוכח כל האמור לעיל מצאתי שיש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם (מסקנה עליה ב"כ המאשימה לא חולקים). לצד זאת, ראיתי לנכון לשלש את כמות שעות השל"ץ. אשר על כן, בהתחשב בנסיבותיו האישיות, לרבות גילו, הליכי שיקומו, עברו הנקי, תוך התחשבות בעמדת המתלוננת, אשר מעוניינת לחזור לגור עמו ומשכך אין מקום להשית עליו פיצוי, בהתחשב גם בתקופה בה היה עצור מאחורי סורג ובריח ובתקופה בה היה בתנאים מגבילים – **אני מותירה הרשעת הנאשם על כנה ומשיתה עליו את העונשים הבאים:**

- (א) **6 חודשי מאסר על תנאי**, למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.
- (ב) **חודשיים מאסר על תנאי**, למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים והיזק לרכוש במזיד.
- (ג) **1,000 ₪ קנס** או 20 ימי מאסר תמורתו.
תשומת לב הנאשם כי ניתן לשלם את הקנס באחת הדרכים הבאות:
 ← בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il.
 ← מוקד שירות טלפוני (בשרות עצמי) מרכז גבייה - במספר *35592 או 073-2055000.
 ← במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).
לא תשמע טענה שהנאשם לא קיבל שוברי תשלום בדואר.
- (ד) **3,000 ₪ התחייבות**, למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים ועבירת היזק לרכוש במזיד.
על הנאשם להצהיר על ההתחייבות היום. לא יצהיר על ההתחייבות היום – יהיה על הנאשם לרצות 30 ימי מאסר בפועל, על מנת לכפות אותו לעשות כן.
- (ה) **360 שעות שירות לתועלת הציבור**, בהתאם לתכנית שירות המבחן בתסקיר מיום 10.11.24, למשך שנה מהיום (להלן: **צו של"ץ**). ככל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה שירות המבחן יבצע את השינוי המתאים ויעדכן.

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 11-23-38692 מדינת ישראל נ' בר לביא

ו) הנאשם יעמוד בפיקוח שירות המבחן למשך שנה מהיום (להלן: צו המבחן).

מובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בצו השל"צ או בצו המבחן, יוחזר עניינו לדיון בבית המשפט, ודינו ייגזר מחדש.

ניתן צו כללי למוצגים: להשמיד, לחלט ולהשיב לבעלים, לפי שיקול דעת היחידה החוקרת.

המזכירות מתבקשת להעביר עותק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן והודע היום, ט"ו שבט תשפ"ה, 13 פברואר 2025, במעמד הצדדים.

זהר דולב להמן, שופטת